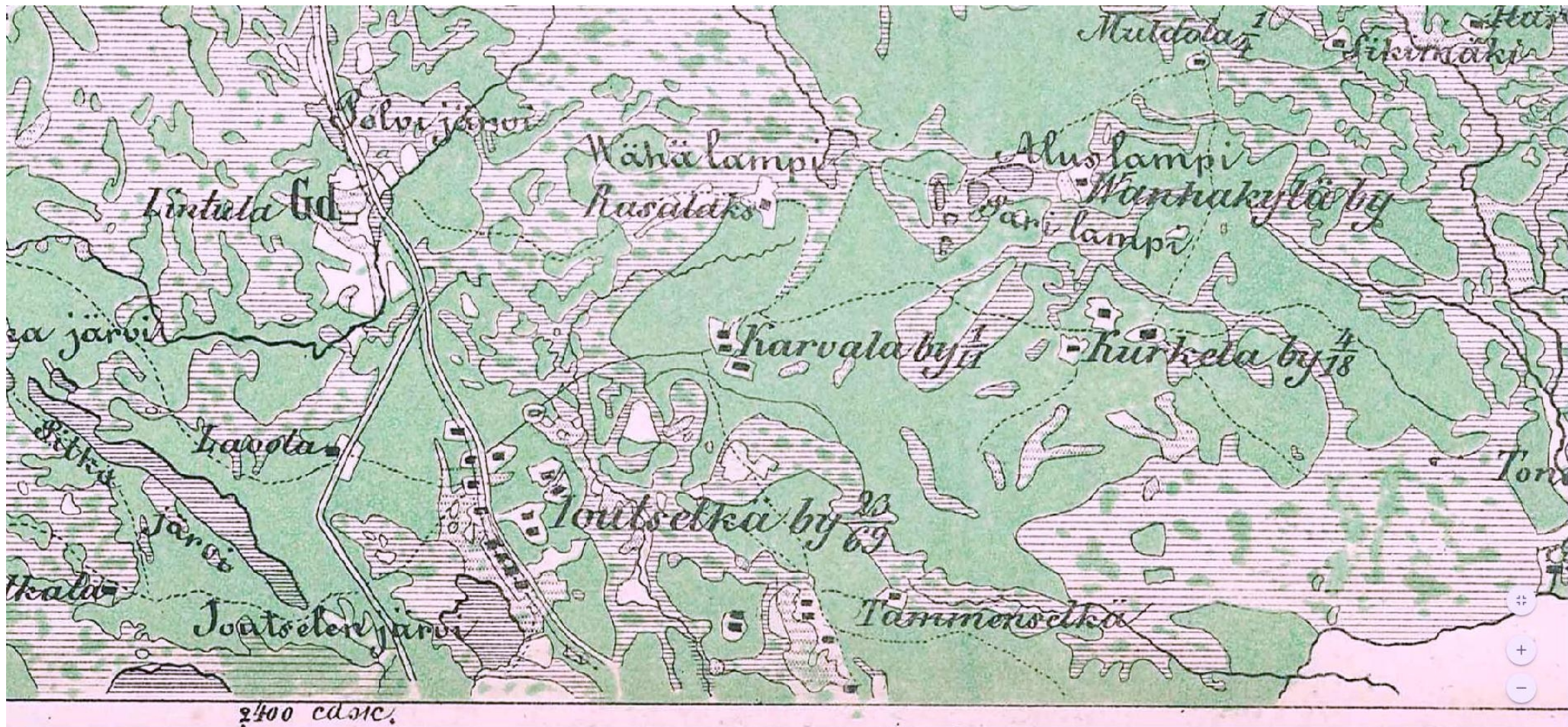
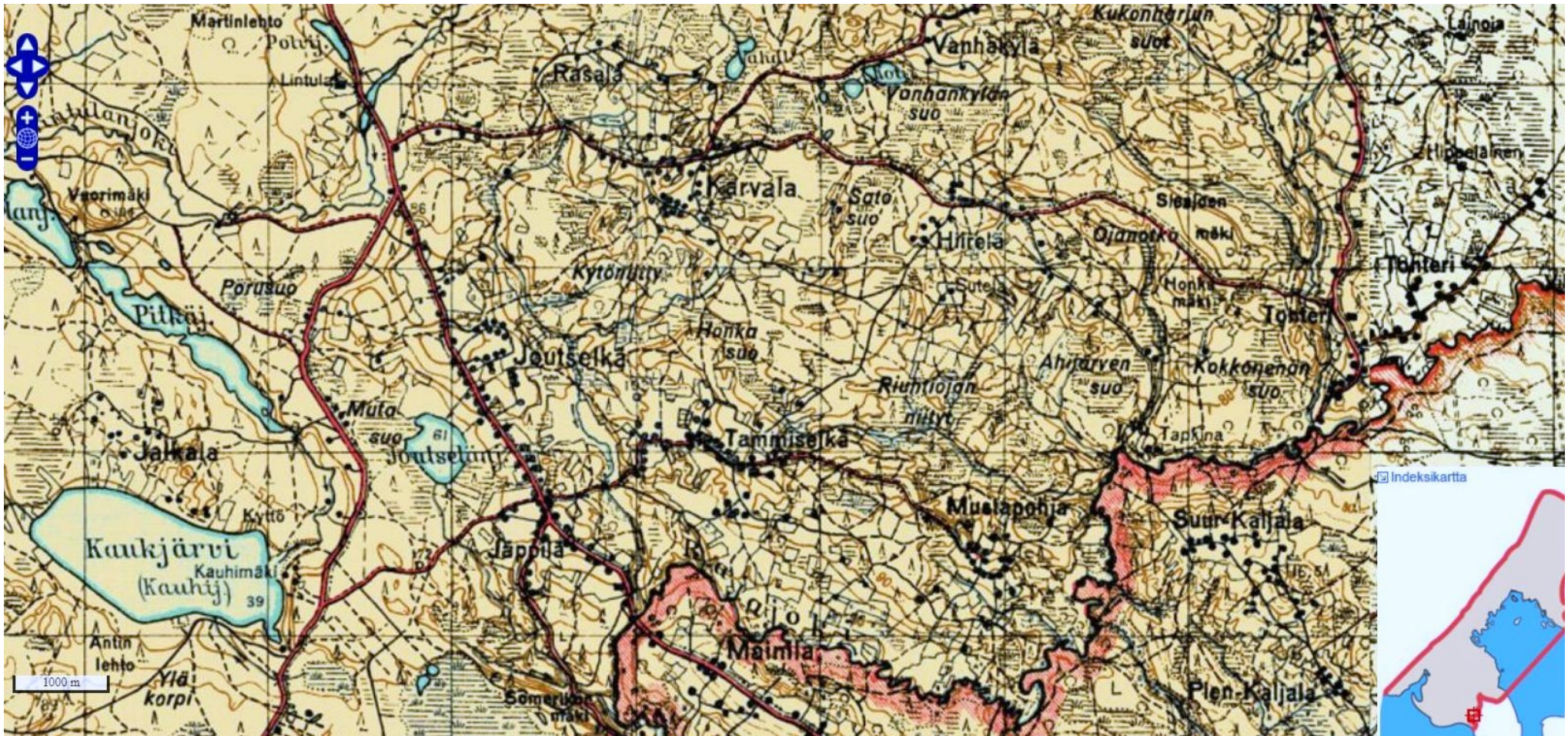

Valokuvia ja karttoja päiväkirjoihin liittyvistä paikoista

Kivennapa. Karvala.
Kalmbergin kartasto 1855.

Karvalasta oli matkaa Rajajoelle 4,5 km.

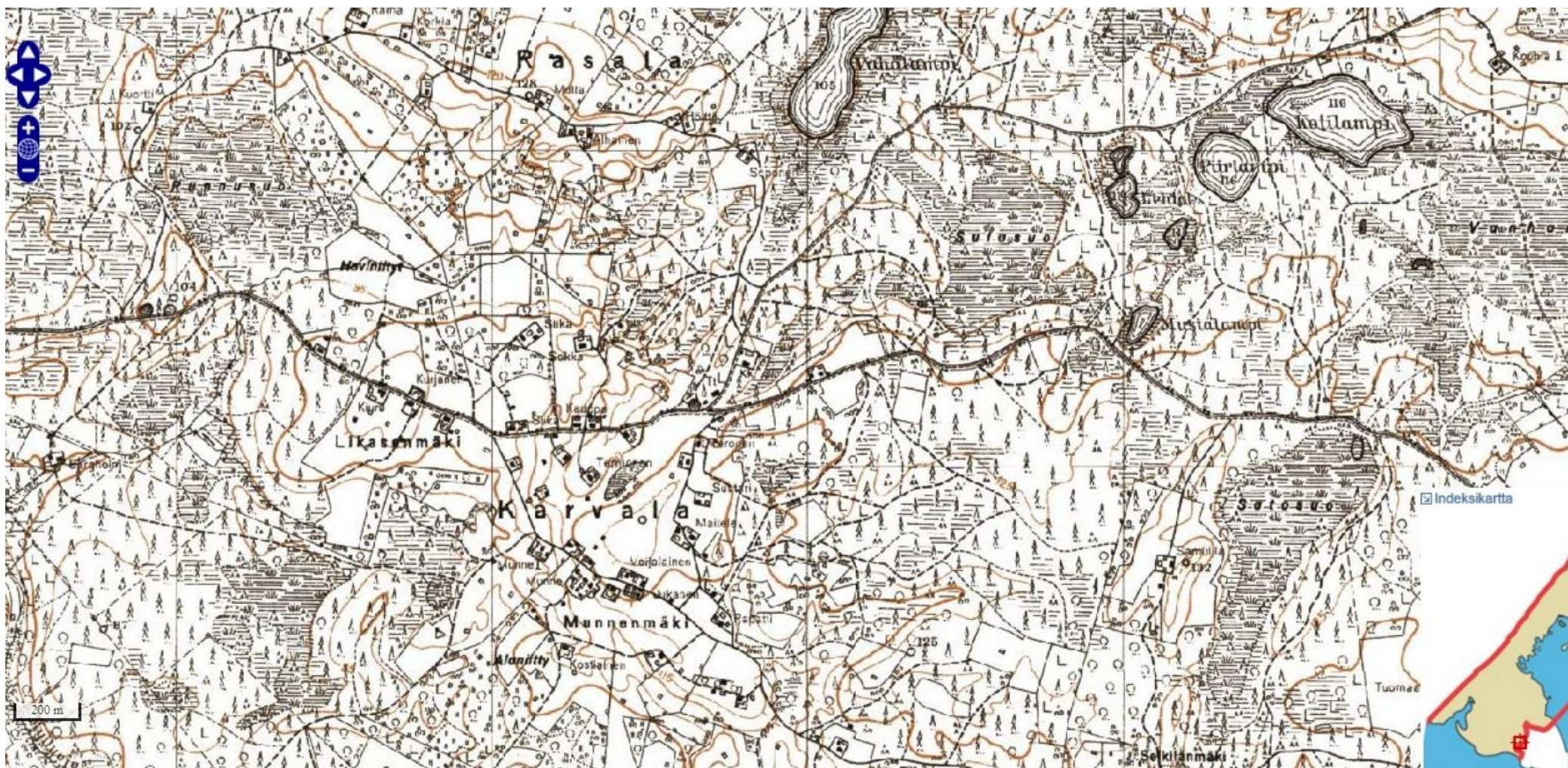
[Karjalan kartat](#)

Alla Kivennavan kartta v. 1940

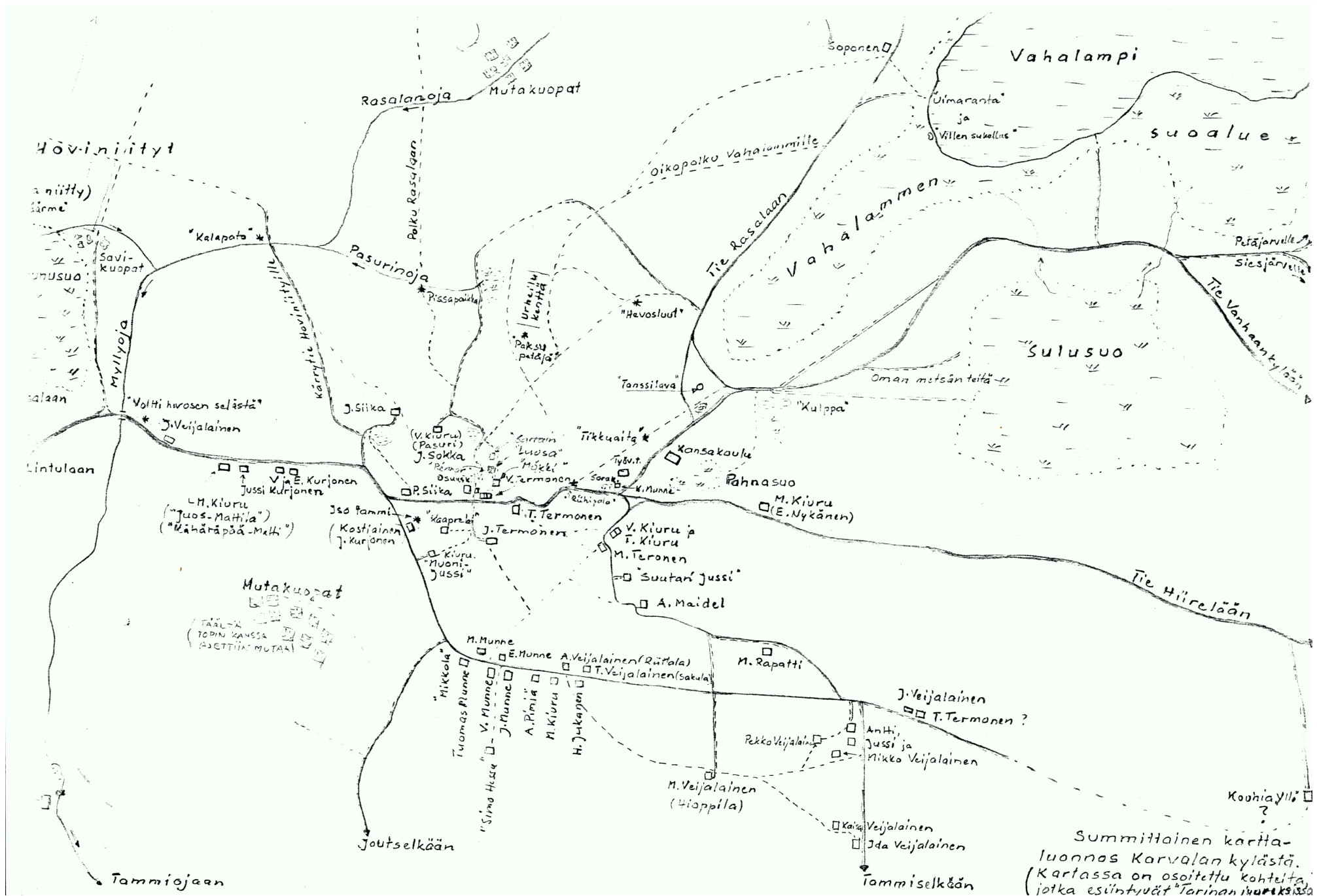

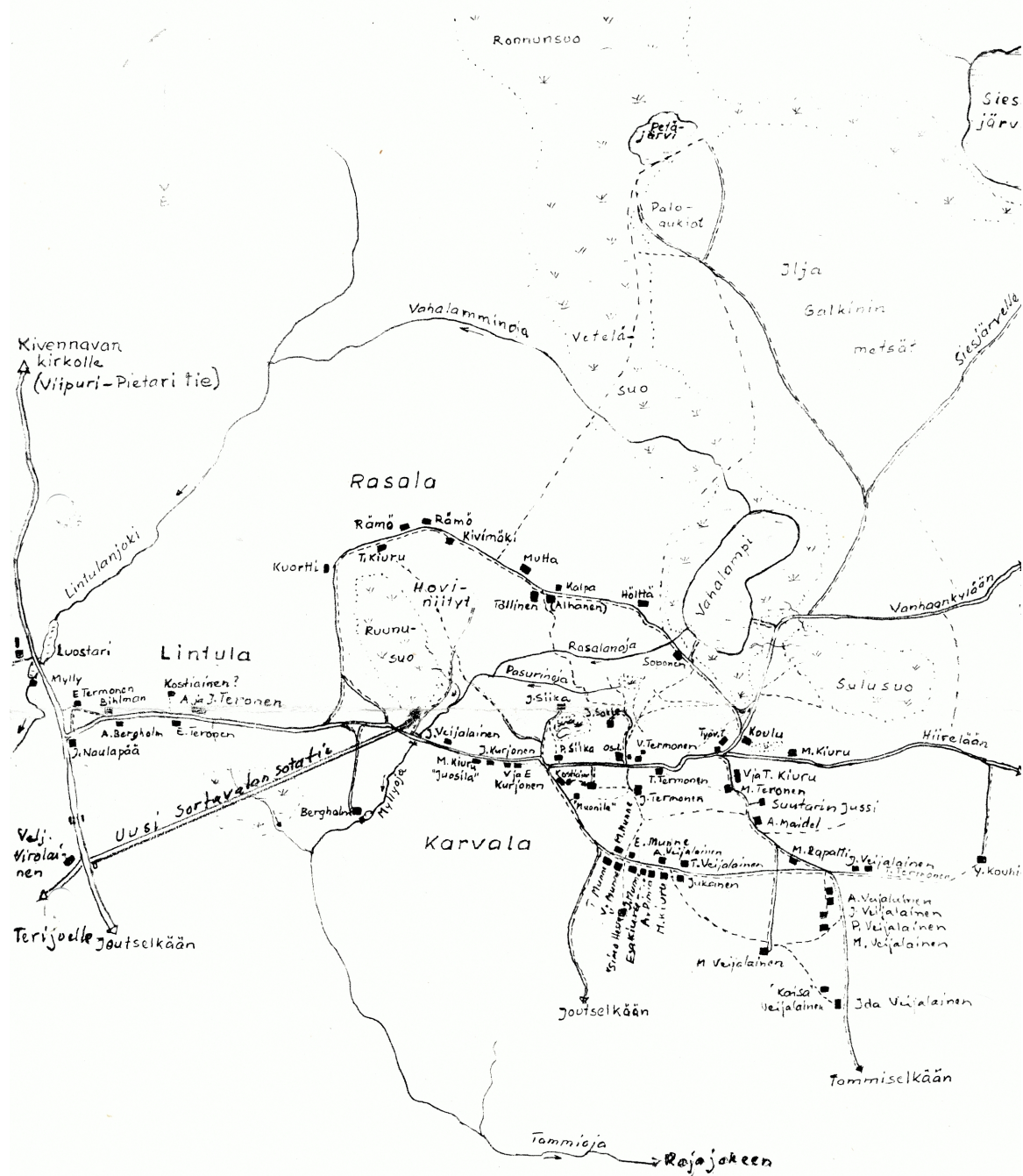
Karvala

Seuraavat kuvat on piirtänyt Pentti Termonen

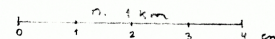

--- = polkuja
 ..... = suonreuna

Karttaluonnos: (summittainen)
 Lintulan, Rasalan ja Karvalan
 kylien asukkaiden sijaituminen
 v. 1925-1929 kyläyhteisöihin.
 Piltti, PKT.
 1982

$p \leftarrow$

SAUNA

KASVI -
MAAT

KAIVO

JAUHO- AITTA	VAATE- AITTA	TALOUS- TYÖKAL.
-----------------	-----------------	--------------------

VANHA-
TUPA
(ALAKOULU)

Seinä

VILJA-
AETA

ULKOHUONE

NAVETTA

OSIT-
TAIN

SULJETTU
EISÄPIHA

6	
---	--

OLOTUPA

Hella
30
Leiv
Lynn

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	-----

ОРЕТ
КАМ

✓PIK

150

1

1

ETUPIHA-ALUE

SARRAIN

TIE
MAANTIET
LE (150m)

Juhana Termonen, naapuri

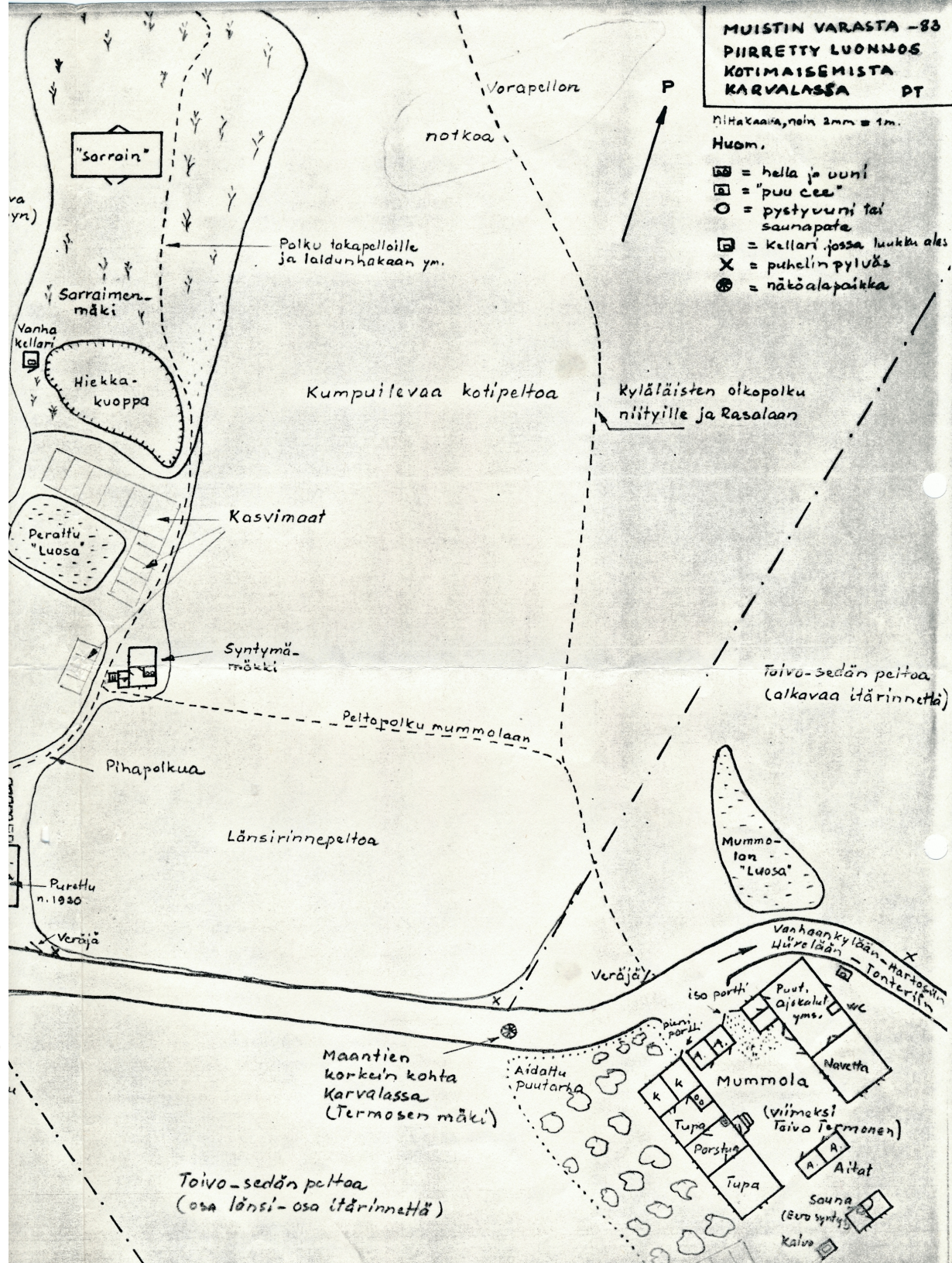

**MUISTIN VARASTA -83
PIIRRETTY LUONNOS
KOTIMAISEMISTA
KARVALASSA PT**

Mittakaava, noin 2mm = 1m.

Huom.

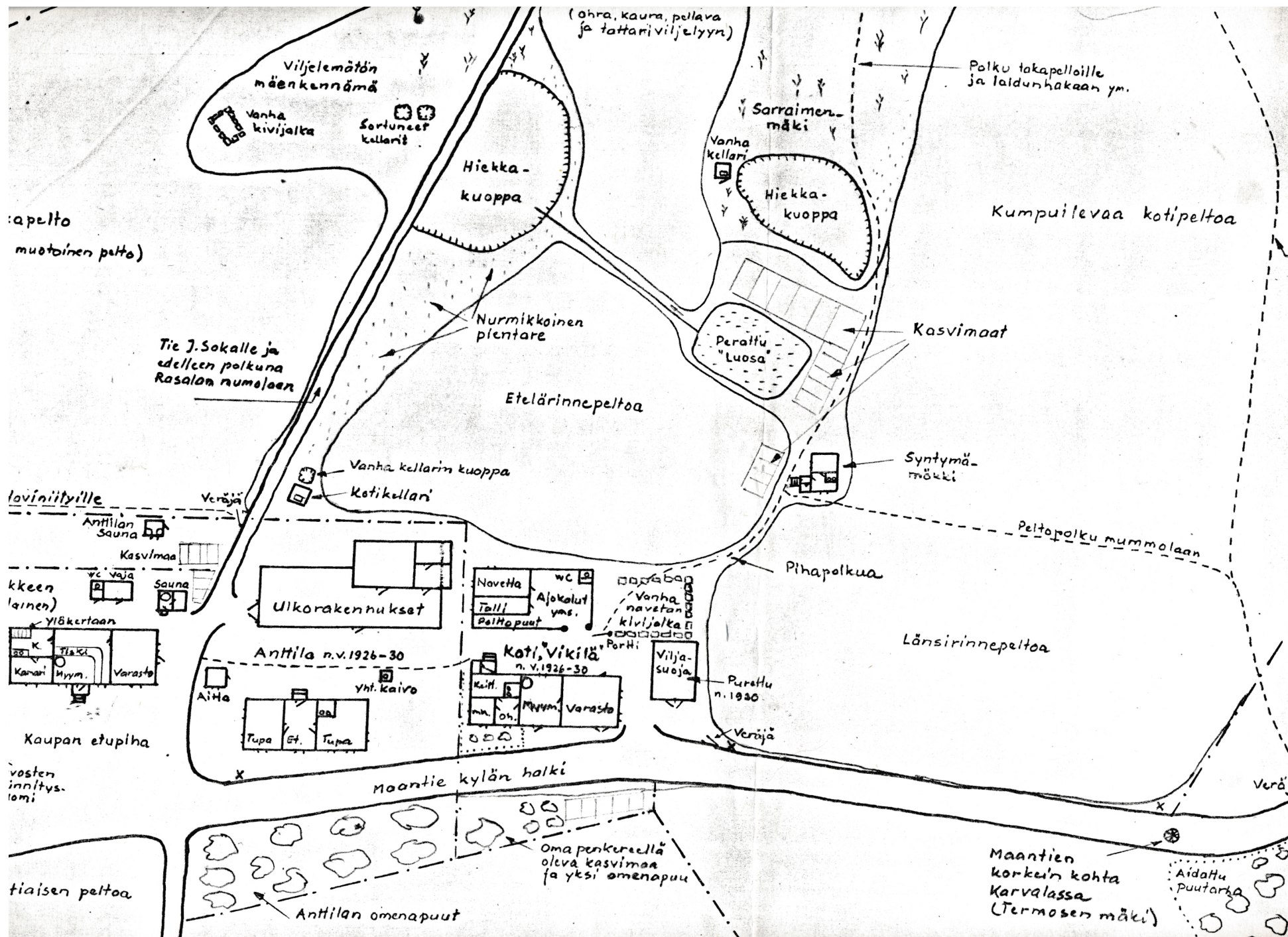
- ☐ = hella ja uuni
- ▣ = "puu cee"
- = pystyvuori tai saunapata
- ▢ = kellari, jossa luukku alas
- X = puhelin pylväk
- = näköalapaikka

irlään.
ghaan kylään ja
lännele

KELLA

Vihtori Termonen (11.1.1895-24.6.1975)

Helena Alhanen (1.5.1896-16.5.1977)

VANHEMMAT

Eero Termonen (s. 1917)

Maire Termonen (s. 1919)

Pentti Termonen (s. 1920)

Hugo Termonen (s. 1922)

Unto Termonen (s. 1924)
kuva 2.9.1944

Teuvo Termonen (s. 1933)

Seija Termonen (s. 1934)

Seija ja Tuure Termonen (s. 1941)

Maire ja Olavi Salmela, Jorman syntymäkoti Karvalassa

Poimintoja päiväkirjojen lehdiltä

Pieniä kirjoitusvirheitä olen korjannut ja pilkkuja tms. lisännyt.

"Päiväkirja N:ro 1. Muistiinpanoja vuodelta **1936**. Alkaen huhtikuun 1:tä päivästä. Onnea alkavalle keväälle!" "**1 p.** Aprillipäivä. Olin isän ja Eeron kanssa Galkinin metsässä halon teossa. Pentti kävi kirkonk. Apteekissa äidille lääkkeitä hakemassa. Vesisateinen päivä."

17.5. Maire-sisko pääsi ripille. Hän oli Karvalan koululla 'vahtimestarina' opettajien ollessa Turussa 8.6. Isä osallistui maatalon täihin monipuolisesti. Metsätöitä, peltotöitä, marjastusta. Kotona mm. lattianpesua. Maire hoiti usein pyykinpesun.

3.8. "[Berliinistä kuuluu hyvää](#). Suomalaiset saaneet kolmoisvoiton 10000 m, Salminen, Askola, Isohollo..."

15.8. "Olympiapisteet on seuraavasti, USA 167 pist. Suomi 71¼ pist. Saksa 60¼ pist."

24.8. "Kansakoulu alkoi. Unto meni kouluun." Isä ei enää käynyt koulua, myöhemmin jatkokurssilla.

28.9. "Tyttö [Maire] koululla jatkokurssilla.

5.11. "[Sota Espanjassa](#) jatkuu yhä."

18.12. "Tänään oli lukukinkerit Töllisellä, minäkin kävin lukemassa."

22.12. "Kansakoululla joulujuhla, käytiin siellä kaikki. Vesisateista"

1937

6.1. "Illalla kävivät äiti, isä, Unto, Teuvo ja Seija [ens. maininta Seijasta] J. Siikalassa vierailulla."

1.2. "Äiti ja Pentti Viipurissa nostamassa rakennuslainaa 13000 mk (4524 € v. 2018) Villiam ja Ester Otsakorvelta."

- 6.2.** "Maria-täti tuli meille rahoja noutamaan, 6000 mk. Helmi-tädille toinen 6000 mk."
- 28.2.** "Hiihtokilpailut tänään koululla. Oli epäonnea joten jäin seitsemänneksi. Matka oli neljä kilometriä. Unto oli toinen sarjassaan. Pyrytti."
- 22.8.** "Urheilukentällä [haassa] taasen kun oli 'mestaruuskilpailut'. Toiset kaikki kotisilla."
- 23.8.** "Puoloja poimimassa kaikki taas. Saimme yli sadan markan [36 € v. 2018] päiväpalkan!!"
- 6.9.** "Eero kävi asevelv. Kutsunnoissa, mutta sai 2 vuotta lykkäystä... Pentilla alkoi rippikoulu."
- 3.10.** "Mikkeli siis tänään. Pentti oli ripillä tänään kirkolla. Äiti oli myös kirkossa. Me muut kotosilla. Pilvinen sää."
- 2.11.** "Omalla niityllä tänäänkin me Pentin kanssa, teimme halkoja. Isä kaiveli oja. Eero meni kirkolle kärejiin, todistamaan Arvo Hölttää vastaan."
- 29.11.** "Siantappopäivä tänään. Isä ja Veijal. Reino 'laahtasivat'... toinen sika myytiin Veijalaisen lidalle 10,5 mk [3,76 € v. 2018] kilo, 92 kg painoi sika. Eero, Pentti ja minä metsässä."
- 6.12.** "Itsenäisyyspäivä tänään. Suomi ollut itsenäisenä 20 vuotta. Juhlapäivä siis tänään."
- 10.12.** "Maire siis kansanopistolla Kanneljärvellä. Pakkasta 14 astetta."
- 19.12.** "Termosen Juhanan hautajaiset tänään. Isä, Eero ja Pentti kävi hautajaisissa."
- 24.12.** "Jouluaatto jo siis tänään. Ei oltu töissä kukaan. Käytiin Pentin kanssa Joutselässä kaupoilla. Säätila ennallaa."

1938

- 14.1.** "Halkoja sekä propseja tulee. Eero katkaisi kaksi kirvesvartta 'hirmumies'."
- 27.1.** "Metsässä kaiki 'veturi ja vaunut' siis: isä ja pojat. Sää leuto. Jätettiin sukset metsään."
- 1.2.** "Metsässä taas aina klo 17.55 asti, siis uusi ennätys taasen."
- 6.2.** "Kannaksen poikkihiihto tänään. Käytiin katsomassa, P. U. Ja minä. J.P. 2:n A joukkue voitti kilpailun."

Lahden kisoihin 523 kilpailijaa.

Niistä suomalaisia 268.

Arvonta suoritetaan tänään.

Hiihdon MM-kilpailujen järjestelytoimikunnan ilmoituksen mukaan osallistuu eri lajeihin seuraavat määrät kilpailijoita: viestiin 12 maata, 18 km:n hiihtoon 170 miestä, 50 km:n hiihtoon 145 miestä, yhdistettyyn kilpailuun 55 ja mäenlaskuun 105 miestä. Näistä on suomalaisia seuraavat määrät: viestiin 1 joukkue, 18 km:n hiihtoon 92, 50 km:lle 88, yhdistettyyn kilpailuun 25 ja mäenlaskuun 69 miestä.

Arvonta suoritetaan tänään klo 16 Lahdessa kilpailukansliassa.

VERNE LESCHE voitti 3.000 m.

naisten mestaruuskisoissa
eilen Oslissa.

500 m:llä hän oli 5:s.

OSLOSTA keskiviikkona.

Naisten pikaluistelumestaruuskilpailut alkoivat keskiviikkona 12.000 katsojan läsnäollessa. Tulokset 500 m:n matkalla olivat: 1) Laila Shou-Nielsen, Norja 50,7, 2) Mady Hern, USA 51,2, 3) Glou Donkker, Hollanti 53,3, 4) Synnove Lie, Norja 53,9, 5) Verne Lesche, Suomi 54,1.

3.000 m:n matkalla olivat tulokset: 1) Verne Lesche, Suomi 5:53,7, 2) Synnove Lie, Norja 6:01,4, 3) Undes Blikker, Norja 6:05,3, 4) Laila Shou-Nielsen, Norja 6:06,4, 5) Mady Hern, USA 6:17,7.

JP 2 voitti Kannaksen poikkiihdon.

Jännittävä kilpailu Laatokan rannasta Suomenlahden rantaan.

Mukana oli 9 joukkuetta.

Seitsemäs Kannaksen poikkiihdon suoritettiin sunnuntaina. Keli oli raskas suojaisen sään vuoksi. Kilpailuun osallistui 9 joukkuetta, jotka kaikki hiihtivät 82 km:n pituisen taipaleen loppuun. Kilpailu on vuosi vuodelta ruvennut herättämään Kannaksella yhä suurempaa huomiota. Nytkin oli kaikissa vaihtopaikoissa ja maalissa Terijoella runsaasti yleisöä seuraamassa hiihtäjien kamppailua. Kilpailu alkoi Laatokan rannalta Tapparista ja päättyi Suomenlahden rantaan.

Ensimmäisen 11 km:n taipaleen Tapparista Hatakanmäkeen hiihti nopeimmin Kannaksen Rajavartioston Pukka. Kaikki olivat läheneet yhtäikaa kello 8 aamulla ja Pukan vaihto aika oli 8.46.03. Seuraavien järjestys Hatakanmäessä oli: 2) Kivennavan sk-alue (Kemppe) 8.46.17; 3) JP 2 A (Ylikulppi) 8.46.59; 4) JP 4 A (Nättilä) 8.47.07; 5) JP 2 B (Kihula) 8.48.32; 6) JP 4 B (Repo) 8.49.20; 7) Suvannon sk-alue (Myöhänen) 8.50.07; 8) JP 1 (Hytinen) 8.50.44; 9) Er. Pion. K. (Turunen) 8.54.12.

Seuraavaan vaihtopaikkaan Huhitiin oli matkaa 13 km. Kannaksen Rajavartioston Tepponen ei kyennyt säilyttämään kärkipaikkaa. Johtoon siirtyi JP 2 A joukkue Lyytikän ansiosta. Viestin sivuuttamisajat: JP 4 A (Penttinen) 9.39.23, Suvannon sk. (Rahikka) 9.42.01, JP 2 B (Hyvönen) 9.42.21, Kivennavan sk. (Schwartz) 9.43.28, Kan. R. (Tepponen) 9.44.57, JP 4 B (Ako) 9.45.17, JP 1 (Sjövall) 9.49.03 ja Er. Pion. K. (Lempinen) 10.01.45.

Viesti jatkui Raasuihin, jonne kertyi matkaa 11 km. JP 4 A joukkueen Salotie sivuutti JP 2 A joukkueen Tolsan ja vei joukkueensa kärkeen. Sivuttamisajat: JP 4 A (Salotie) 10.26.49, JP 2 A (Tolsa) 10.31.07, JP 2 B (Aikäs) 10.31.39, Suvannon sk. (Tuokko) 10.32.26, Kivennavan sk. (Schwartz) 10.33.47, Kan. R. (Hälonen) 10.34.25, JP 4 B (Kekkonen) 10.37.28, JP 1 (Keränen) 10.39.28 ja Er. Pion. K. (Miettinen) 10.59.06.

Raasulista Lipolaan kertyi taipalta 14 km. JP 4 A joukkueen johtasema säilyi, vaikka JP 2 A olikin jo lähellä. Sivuttamisajat: JP 4 A (Rahkola) 11.31.15, JP 2 A (Ketonen) 11.32.25, Kivennavan sk. (Seppänen) 11.34.03, Suvannon sk. (Myöhänen) 11.34.10, JP 2 B (Kemppe) 11.35.05, Kan. R. (Karvanen) 11.35.45, JP 1 (Riittakoski) 11.38.58, JP 4 B (Aronen) 11.39.50 ja Er. Pion. K. (Öhman) 11.55.55.

Seuraavaan vaihtopaikkaan 11 km:n päähän Vuotaaalle tuli JP 2 A joukkueen Hirvonen ensimmäisenä. JP 4 A putosi lopullisesti keulasta. Kivennavan ja Suvannon sk-joukkueet alkoivat nyt taistelun toisesta ja kolmannesta sijasta. Sivuttamisajat: JP 2 A (Hirvonen) 12.19.50, Kivennavan sk. (Tolvanen) 12.22.21, Suvannon sk. (Hynnä) 12.22.24, JP 4 A (Aronen) 12.23.52, JP 2 B (Ollonen) 12.24.55, Kan. R. (Hietanen) 12.29.10, JP 4 B (Baljaschkin) 12.29.35, JP 1 (Nurminen) 12.30.38 ja Er. Pion. K. (Pelkonen) 14.48.08.

Kivernavalle oli taipalta 13 km. Alkupaän järjestys pysyi samana. Sivuttamisajat: JP 2 A (Nenonen) 13.14.51, Kivennavan sk. (Lemmetty) 13.15.22, Suvannon sk. (Löfgren) 13.17.12, Kan. R. (Uski) — (oli hiihtänyt erinomaisesti) 13.20.05, JP 2 B (Aro) 13.21.19, JP 4 A (Mäkonen) 13.23.46, JP 4 B (Lento) 13.25.17, JP 1 (Holma) 13.28.12 ja Er. Pion. K. (Savolainen) 13.45.53.

Lintulaan, jonne oli matkaa 9 km., tuli kärki edelleen samassa järjestyksessä, mutta JP 2 A oli lisännyt irakoa. Sivuttamisajat: JP 2 A (Kattelus) 13.51.59, Kivennavan sk. (Kukkonen) 13.56.30, Suvannon sk. (Pyöttiö) 13.57.40, Kan. R. (Kaartinen) 13.58.42, JP 2 B (Nisikangas) 14.01.40, JP 4 A (Munukka) 14.02.30, JP 4 B (Gröhn) 14.05.50, JP 1 (A. Porvali) 14.06.37 ja Er. Pion. K. 14.34.45.

Ankkuritaipale Lintulasta Terijoelle oli 14 km. Sen hiihti lujimmin JP 4 B joukkueen Koivisto, mutta hän ei voinut enää joukkuettaan paljon auttaa. Suvannon sk:n ankkurimies sivuutti Kivennavan **Kampin**, mutta JP 2 A oli uhkaamaton.

Lopulliset ajat: 1) JP 2 A (Rahkola) 6.51.58, 2) Suvannon sk-alue (Hämäläinen) 6.57.49, 3) Kivennavan sk-alue (**Kamppe**) 6.58.49, 4) Kan. R. (T. Porvali) 6.58.50, 5) JP 4 A (Uimonen) 7.00.33, 6) JP 4 B (Koivisto) 7.02.53, 7) JP 1 (Salmi) 7.04.06, 8) JP 2 B (Törmänen) 7.13.18, 9) Er. Pion. K. (Karvonen).

— Ojajärven nuorisoseura järjestää ensi sunnuntaina talvijuhlat hiihtokilpailuineen, joissa viimeksi mainituissa tulee luja kamppailu Ojajärven ympäristön nuorisoseurojen kesken liikemies F. Kärkkäisen v. 1936 lahjoittamasta kiertopalkinnosta. V. 1936 sen voitti haltuunsa Elisenvaaran nuorisoseura ja viime vuonna Ojajärven ns. Nyt tiedetään Elisenvaaran ns:n hiihtäjien yrittävän ottaa palkinnon takaisin ja Inkilästä tulee joukkue, joka panee vahvasti vastaan. Kaiken lisäksi Humalaisten ns:sta ottaa kilpailuihin osaa joukkue ensimmäistä kertaa. Hiihtomatka on miehille 10 km., pojille alle 15 vuoden 5 km., pojille alle 15 vuoden 3 km. ja naisille 3 km.

24.2. "Kotisilla. Maailmanmestaruushiihdot Lahdessa alkaneet. Suomi voitti 4x10 km viestin. Seur. Norja, Ruotsi, Sveitsi jne. "

16.3. "Halkometsässä kolmisin. Isä häärää tilapapereiden kanssa. Aikoo anoa rakennuslainaa lisää [Otsakorvelta](#) 7 tuhatta."

25.3. "Marian ilm.päivä. Muuttolintuja näkynyt esim. kiuruja ja kottaraisia."

12.4. "Vuolussa jälleen. Sk. poikaosaston kokous. Oli pienoiskiv. ammuntaa. Sateli lunta."

21.4. "Kivennavan valtauksen 20-vuotis- juhla tänään. Taistelunäytös ja juhlallisuudet päälle. Käytiin katsomassa, Pena, Unto ja minä."

Suomen voiton loistava päivä oli MM-kilpailujen viesti 4x10 km.

Suomen voitokas viestijoukkue.

Norja ja Ruotsi lyötiin vakuuttavasti.

Juho Kurikkala.

1) Suomi 2.38.42, 2) Norja 2.42.30, 3) Ruotsi 2.43.05 ja 4) Sveitsi 2.49.21.

Kurikkala jäi 1.13., mutta Lauronen hiihti 1.38 min. paremmin kuin Norjan toinen mies ja teki kaulaa 25 sek., jota Pitkänen lisäsi 1.17 min:lla ja ankkuri Karppinen vielä 2.35 minuutilla.

[Käkisalmen Sanomat 26.2.1938](#)

KÄKISALMEN SANOMAT

Rautatie Viipuri-Pietari katkaistaan ja Terijoki vallataan.

Piiritysketju alkaa kiertää Viipurin ympärille.

Viipurin yllätysvaltaus V.1918 ei onnistunut.

Kenraali Löfström antoi 19. 4. kutsun kaksipäivä kaskyn aloit-
taa eteneminen 20. 4. Hänen teh-
tävänä oli suojata armeijan
vasen sivusta, edetä päävoimin
Rautatie kauden hävittämisen
Raivolaan seudulla olevat rautatie-
sillat sekä torjua vihollisen hyök-
kysket. Kaakosta Viipuria kohti.
Ryhmä Ausfeld ei ollut tämän
kaskyn saapessa vielä täysin
koossa. Matkalla keskitysalueelle
olivat vielä 5. jääkärirykmentti ja
yksi patteri.

**Eduskunta
hajaantuu**
alkajanaan ensi istuntona.

Juri Elfvingin johdolla lähe-
tettiin 20. 4. kaksi riviä, kum-
massakin kaksi pataljoonaa kum-
pakin sekä Valkjärveltä että La-
polasta Kivennavalle vievää tietä.
Nämä iskivät yhteen Tarpilassa ja
Kaukasmassa vihollisuusjoukko-
jen kanssa, jotka reippain hyökkäy-
ksin suurimmaksi osaksi tuhottiin.
Tarpilassa vallattiin samalla kaksi
tykkiä. Vasen riviä tunkettiin
aina Ahijärvelle asti, joka on 5 km
Kivennavasta pohjoiseen. Seur-
aavana päivänä

koettiin kaikki joukot Kiven-
navan suuntaan, joka lyhyen
taistelun jälkeen aamulla vai-
tettiin.
Näin voitiin 22. 4. jatkaa koo-
tua voimin etenemistä rautatie-
le. Se suoritettiin neljänä riviä-
stä, jotka suunnattiin Uudellekir-
koille, Raivolaa, Terijokea ja
Kuokkalan. Painopiste oli va-
semmalla sivellä. Vihollinen väsi-
ty vastarintaa tekemättä etelään.
Vasta kun eri rivit 22. 4. aamu-
lla lähestyivät rautatietä, joutu-
i ne kabin taisteluun mikä
suuremman mikä pienemmän vi-
hollisuusjoukon kanssa, jotka panssa-
rivan tukemina koettivat poma-
lusta rautatienlaajaa. Taistelu si-
kisi vasta varsin kiihkeä ja kaukela
tykällä vallattiin Kämärän ja Sai-
nion rautatieasema ja sitten hyök-
kää idästä Viipuriin.

Muolana suunnattiin lähetettiin
yksi pataljoona, yksi eskadroona
ja puoli patteria turvaamaan Sai-
nerströmin rivien vasemman si-

laan jättäen jälkeensä kaksi tyk-
kiä ja 6 konekivääriä.
Tällä välin oli eteneminen alka-
nut. Talin suunnattiin evertsi von
Colerin johdolla viisi pataljoonaa
N:o 6905
MARJA PAROLA

delta. Suuri osa vastustajan jou-
koista pääsi pakenemaan rajan
yli. Sotasaaliiksi saatiin 4 tykkiä.
Annettu tehtävä oli suoritettu.
Se oli tapahtunut verrattain pie-
nin tappion johtuen tästä Ausfeldin
joukkojen musertavasta, yli-
voimasta.

Rajantakaiset venäläiset jou-
kot eivät sekaantuneet asiain
kulkuun.

Sekin apu jäi tulematta, joka heti
valkoisten hyökkäyksen alkaessa
Pietarista lähtettiin Jos Ausfeldin
joukot olisivat olleet heikompia ja
taistelut muodostuneet pitkäaikai-
semmiksi, on mahdollista, että ti-
lame olisi muodostunut toisenlai-
seksi.

Tehtävä sai nyt puolustukselli-
sen luonteen. Joukot ryhmitettiin
raja-alueelle torjumaan vihollisen
hyökkäykset.

Välittömästi Terijoen valtauksen
jälkeen lähetettiin 200 ratsumies-
tä jääkäriluutnantti Relanderin
johdolla yllättäen valtaamaan
Inon rannikkolinnoitusta. Kaap-
paus oli vähällä onnistua, mutta
kun 800 miehen nouseva linnoi-
tuksen varuskunta huomasi, kuin-
ka heikko hyökkääjä itseasiassa
oli, asettui se vastarintaan. Kun
palkalle oli saapunut lisäksi yksi
jääkäripataljoona, aloitettiin en-
tautumisneuvottelut. Nämä kul-
tenkin pitkittyivät ja vasta 15. 5.
suomalaiset joukot saattoivat mie-
hittää Inon, sitenkin venäläiset
joukot sieltä oli meritse siirretty
Kronstadtin ja patterit oli rä-
jäytetty.

Silivälän Relander jatkoi ete-
nemistään pitkin rannikkoa Koi-

vustan ja selustan. Yksi pataljoo-
na oli reservinä.

Päähuomio kiintyi von Colerin
ja Jernströmin rivistöihin. Ensimmäinen
valitsi lyhyen taistelun
jälkeen yllättämällä ja reippaalla
hyökkäyksellä vihollisen asemat
Lyykylässä ja Aittalahdella sekä
saavutti aamun sarastaessa rau-
tatie. Tällaisa. Tällaisa tekivät, pu-
naisat, joita panssarijuna avusti,
katkeraa vastarintaa pitkästi. Ennen
puolittamista saatettiin ete-
nemistä kuitenkin jatkaa. Nyt
suunnattiin pienempi osa voimista
pohjoiseen miehittämään vihollisen
selustassa olevat sillat, mutta
pääosa joukoista suunnattiin
Viipuriin.

Tehtävän ensimmäinen osa ei
kuitenkaan ollut vielä täysin suori-
tettu. Tosin olivat tärkeimmät
tiettytyt Viipurista pohjoiseen
katkaistut, mutta kaikki yhteydet
Viipuriin eivät olleet vielä kat-
kaistut Ahvola-Näätälin-jalalla
olevilta punaisista joukoilta.
Hyökkäyksen jatkaminen edelleen
lanteen olisi ollut välttämätön.
Riviston komentaja päätti kuiten-
kin keskittää voimansa Viipurin
valtauksen. Mikään yllytys tosin
ei ollut mahdollinen, mutta toi-
saalta oli tuskin odotettavissa, et-
tä linnoitusta nyt tulaisiin voi-
makaasti puolustamaan.

Jernströmin ei onnistunut
suunkaan vaikeuksilla vallata
Säinön ja Kämärän rautatie-
asemia.

Varsinkin viimeainutissa paikas-
sa teki vihollinen lujaa vastarin-
taa. Valkoisten ensimmäinen hyök-
käys jorjuttui valkoisille suurin
tappioiden. Raivolasta oli nimittäin

VAPUKSI

UUDET KENGAT JOKAISALLE!

Suuresta uutisvarastostamme on hyvä
valikoida mieleisensä.

Käkisalmen Nahka- ja Jalkineliike Oy.

Pitkäkatu 10. — Puh. 106.

viston ja Johanneksen kautta
Uurasta kohti, valtasi Puomalan
ja Humaljoen rannikkopatterit
sekä puhdisti seudut punaisista.
Ausfeldin toiminnan saatua me-
nenystä kenraali Löfström antoi
Wilkinan ryhmälle kaskyn hyök-
käyksen aloittamisesta. Tämän pi-
ti tapahtua yöllä 23—24. 4. Tehtä-
vänä oli Talin kautta edeten

katkaista Viipurin pohjois-
ka keilipuolella olevien vihollis-
voimien yhteydet kaupunkiin,
yllättäen vallata kaupunki sekä
rautatie Viipuri-Raivola.

Päävoimat oli suunnattava Ta-
liin.

Aluksi työnnettiin 23. 4. kaksi
pataljoonaa linjalle Pihpula-
Kämärän kylä, mikä oli vihollisen
etuvartioloitten hallussa, jotta jou-
kot voitaisiin ryhmittää hyökkä-
ystä varten. Vihollinen luopui
Pihpulaasta ilman taistelua. Kä-
märän kylästä sen sijaan syntyi
kiihkas taistelu, joka päättyi vasta
yöllä. Vihollinen perääntyi ete-

saapunut rautatietse lisäjoukkoja
ja vasta vaivalla suoritettua saar-
rostukset pakottivat punaiset luo-
pumaan vastarinnasta. He olivat
kärsineet vakavia tappioita. Osa
punaista pääsi kuitenkin rauta-
teitse perääntymään Viipuriin.
Kovien ja vaihtelevien taistelujen
jälkeen saattoi Jernström siten
vasta 24. 4. illalla etumaisilla osil-
laan saavuttaa Limatan. Pääosa
hänen joukoistaan majoitettiin
Säinölle ja Kämärälle.

**VAPAUSSODAN PÄÄTTÄMISEN
20-VUOTISJUHLIEN
VALMISTELU.**

Isonäiskyyden Liitto on vakitunee-
seen tapaan helpottaakseen man-
puolustusjuhlien järjestämistä ja täl-
lä kertaa erikoisesti vapausotamme
päättämisen 20-vuotismuiston johdosta
toimittanut toukokuun 16 päivää var-
ten erityisen ohjelmavirkkeen. Siin-
hen sisältyy tervehdyspuhe ja juhla-
puhe sekä Yrjö Jylhän laulama juhla-
marssi. Sitä saadaan maksuttomesti
liiton toimistosta, os. Helsinki, Poh-
jois-Espaanadink. 37 A 26, puh. 22 260.

[Käkisalmen Sanomat 28.4.1938](#)

27.4. "Vuolemassa. Neekeriarpajaisista tuli 100.000 mk. Karvalaan 5000 :- (1470 €, v. 2018), tuli muillekin.

Porukka-arpa."

1.5. "Vappu. Kävin Lintulassa juoksu- kilpailuissa. Jäin 12:ksi (Poikaosaston kilpailut)."

5.5. "Ostettiin polkupyörä 1190 :- (414 € v. 2018)

6.5. "Isä [luostarin](#) mailla ojaa kaivamassa, 80 p. (28 snt v. 2018) tunti maksavat."

29.5. "Pentti ja Maire kävivät kirkossa, tytöt oli ripillä. Käytiin Unton kanssa onkimassa Vahalammilla. Ilta. käytiin keräämässä korvasienejä, 5 kg saatiin."

10.6. "Päreitä tekemässä myös tänään, 9,5 syltä tuli. Isä kävi vuolemassa propseja."

19.6. "Urheilemassa olimme tänä pyhänäkin. Poikia olikin runsaasti ja tulokset hyviä. Häät Munnelassa Kivimäen Arvilla ja Elinalla. Aamup. pilvistä, ilta. kaunis sää."

16.7. "Äiti on ollut Viipurin läänisairaalaan maanantaista [11.6.] saakka."

3.9. "E.M. kilpailut alkoivat tänään Pariisissa. M. Järvinen voitti keihään, Y. Nikkanen toinen... 76,87 m ja 75.00 m."

KÄKISALMEN SANOMAT

Häikäiseviä voittoja

"Neekeriarpajaisissa" Niissä nimittäin jaetaan

7 kpl. 300.000 mk:n voittoja
7 kpl. 100.000 mk:n voittoja
7 kpl. 50.000:—, 7 kpl. 20.000:—, 14 kpl. 10.000:— voittoja sekä runsaasti muita voittoja yhteensä 5.530.000 mk:n arvosta

KIIREHTIKÄÄ!
Ellette saa arpoja enää paikkakunnaltanne, postittakaa ohjeinen kuponki!

Neekeriarpajaiset.
Helsinki, Aleksanterinkatu 19. - Puh. 38 363.
Lähetäkää minulle ..... kpl. "Neekeri"arpoja.
Mukana maksuksi ..... mk. ja postikuluihin 4 mk., sekä voittoluetteloa varten 2 mk. (Kirjoittakaa kirjekuoreen sana: *Kuponki!*)
Nimi: .....
Osoite: .....
(Selvästi!)

Arvan hinta 50:— Arvonta jo t.k. 23. p. Joka 7:s arpa voittaa!

NEEKERI ARPAJAISET

Käk. San. 19. 4

Mainos: [Käkisalmen Sanomat 19.4.1938](#)

Irtonumero 1:— **KÄKISALMEN SANOMAT** 32. vuosikerta

N:o 100 Tiistaina syyskuun 6 p:nä 1938 N:o 100

Japanin suuri hyökkäys Hankouta vastaan

alkoi suunnattain iltapäivällä.

Sodan kiihkeimmät taistelut raivoavat Jangtsien eteläosalla.

Kiihkeitä taistoja on käynnissä Jangtsien suulla, jossa japanilaiset hyökkäävät voimallaan. Japanilaiset ovat saaneet suuren voiton. Japanilaiset ovat saaneet suuren voiton. Japanilaiset ovat saaneet suuren voiton.

Euroopan jännitys ei laukea.

Ranska ryhtynyt turvallisuus-toimenpiteisiin.

Vain täysi autonomia tyydyttää.

Reserviläisiä kutsuttu aseisiin.

Upporeita ja sotilaita joutui peruttua.

Saksa, Suomi ja Ruotsi anastivat suurimman mitalisadon Pariisissa.

Saksa sai 7 mestaruutta, Suomi 5 ja Ruotsi 3.

Järvinen ja Nikkanen kaksoisvoitto keihäissä, samoin Rajasaaren ja Norenin kolmiloikassa.

Mäki taisteli 5.000 m:n voiton, Salminen 10.000 m:n ja Mäkinen voitti maratonin.

FRANCO etenee Ebroa.

Sodan painopiste siirtyi alas.

900 tuusurista vangit.

Ennen painopiste siirtyi alas.

900 tuusurista vangit.

Viipurin lääninsairaala 1920-30-luku
Museovirasto. Historian kuvakokoelma

[Käkisalmen Sanomat](#)
[6.9.1938](#)

11.9. "Kotisilla on sateli aamulla. Iltap. kaunis sää. Sotilailla taist.harjoitus kylässä. Pauketta oli."

23.9. "Koko porukalla tänään perunamaalla. Sato ei ole kyllä kovin hyvä mutta enemmän tulee kuin viime vuonna, yhteensä 20 säkk. Oli kylvetty."

29.9. "Tänään käytiin koko porukalla karpaloja poimimassa, siis isä, Eero, Pentti, Unto ja mä."

3.10. "Tänään lähdettiin Korpikylään valtion metsätöihin, isä, Eero, Pentti ja minä. Olemme kortteerissa Kiuru Antilla."

21.10. "Työmaalla vaan tänäänkin. Kuorin 94 kpl paperipuita. Hyvä työilma."

11.12. "Käytiin Unton kanssa tänään Joutselässä poika-osastolaisten ampumakilp. Hävittiin. Meidän kylän yli 14 v. pojista olin paras tuloksella 39 pist. Iltap. kotona."

13.12. "Pentti kävi tänään Viipurissa maksamassa Otsakorvelle erääntyvän velan lyhennyksen korkoineen yht. 1365 mk [475 € v. 2018] Kokosin havuja isän kanssa."

14.12. "Syntymäpäiväni. Tuli täyteen 16 vuotta."

15.12. "Huilauspäivä. Eero puuhasi jotain 'jossain'. Illalla pikkujoulu talolla Martoilla. Käytiin siellä."

18.12. "Pyhäpäivä. Käytiin Unton kanssa Siikalan mutakulp. jäällä luistelemassa. Pakkasta."

24.12. "Joulun aatto. lida-täti tuli Viipurista vieraisille ja katsomaan tyttöänsä [Marja-Leena], joka on ollut meillä jo pari kuukautta."

25.12. "Joulupäivä. Kotisilla kaikki. Sää kylmä, mutta lunta ei ole. Kärryillä joulukirkkoon ne jotka kävi."

31.12. "Viimeinen päivä vuotta -38. Isä yksin kai metsässä. Pojat kotona. Valvottiin yli puolen yön vuoden vaihtuessa. Pauketta kuului monelta taholta. Tuuli – kylmä."

[Käkisalmen Sanomat 31.12.1938](#)

1939

12.1. "Pentti kävi Polviselällä Kukkosella noutamassa tilin paperipuista, joita teimme ja kävi maksamassa ja kävi maksamassa kunnallismaksun. Pakkasta 33 ast."

8.2. "Olimme kahden Pentin kanssa propsin teossa, loppui jo. Pari tuntia olimme. Eero Kotona. Isä kävi kirkonk. asioilla. Aikomus ottaa rakennuslainaa 7000 mk [2436 € v. 2018].

([Otsakorven säätiöltä](#))

13.2. "Kotisilla kaikki huonon sään takia. Puhdistimme kaivon ottaen liejua pohjalta. M.m. hiihdoissa Puolan Zakopanessa voitti Suomen joukkue 4x10 km viestihiihdon.

15.2. "Zakopanessa suomalaisvoittoja, 18 km hiihdon voitti Jussi Kurikkala."

20.2. "Suomen B. Vasenius voitti Helsingissä luistelun tämän vuoden maailmanmestaruuden, 8 vuoden jälkeen mestaruus Suomeen."

25.2. "Kaytiin Pentin kanssa kirkonk. koulujen välisiä kilpailuja katsomassa. Karvalan pojat voittivat taas ja saivatkin kiertopalkinnon omakseen nyt. Pitäjänmestari Arvo Kouhia Karvalasta. Hän hiihti minun suksillani kun katkaisi omansa rasvateksaan."

Irtonumero 1:—

N:o 19

350.000 pakolaista saapunut Espanjasta Ranskaan.

Heistä miliisimiehiä yli 200.000.

Ranska palauttaa pakolaisia takaisin Espanjaan.

Kolmen viime viikon kuluessa on 350.000 henkilöä tullut Espanjasta ranskan ylä Ranskaan. Onasta pyynnöistä on 40.000 ranskalaiselle kunnallismieliseen Espanjaan. Noin 170.000 on vielä Pyreneillä, ja odotetaan heidän liittyvän vielä 35.000 henkeä.

Asein solan kautta on Ranskaan kulunut 20.000 Espanjan taivaltalaista, jotka viimeiseen saakka olivat Campredonin alueella puolustautuneet Franccon joukkoja vastaan. Hiinasti peräytyen Ranskan raju kohti. He tulivat mukanaan 16 konekivääriä, 12 kanuunaa sekä automaattiasetta ja mitrosiväriä. Maanrakina tulivat Navarran divisiotaan ja falangistien ensimmäiset osastot Asean solalle ja täten oli Katalonian valtase loppuun suoritettu.

Ranskan on siirtynyt espanjalaisia miliisilaita kulkien 300.000.

Femmitkaksi jalkavat.

Helmikuun 12 pna suoritetti Madridin pommitus vasti 23 kuolomurtta, minkä lisäksi 75 henkilöä haavoittui. Vielä Savia-koneita pommitti uistalaisa Alicantea ja sen satama. Neljä henkilöä ei surmautunut ja 26 vammautui. Viitasekyymettä talon tuhoutui.

Madridissa vastarintaa viimeiseen saakka.

Koko Madrid elää uuden käskyn

KÄKISALMEN SANOMAT

33. vuosikerta

Torstaina helmikuun 16 pna 1939

N:o 19

SUOMEN kaksoisvoitto ja yhdentoista ensimmäisen joukossa 7 suomalaista Zakopanen 18 km:llä.

1) J. KURIKKALA Suomi 1.05.30
2) K. KARPPINEN Suomi 1.06.05
3) K. P A H L I N Ruotsi 1.06.35.

4) K. Jalkanen Suomi 1.07.42.
5) L. Bergendahl Norja 1.07.54.
6) P. Niemi Suomi 1.07.56.
7) A. Dahlqvist Ruotsi 1.07.59.
8) E. Olkinuora Suomi 1.08.04.
9) T. Tiainen Suomi 1.08.33.
10) A. Danielsson Ruotsi 1.08.53.
11) P. Pitkänen Suomi 1.09.07.
12) A. Domez Italia 1.09.32.
13) S. Compagnoli Italia 1.09.53.

J. KURIKKALA, tämän vuoden maailmanmestari 18:n km:n hiihdossa.

Zakopanessa suoritettiin tiistai-ina miesten pujotelluuhio Kala-ropkan rintamalla 1.500 metrin korkeudessa. Arvan pujotellukilpailun alkuehkeillä sikoi voimakas lumimyrsky, joka tavittomasti hättäsi kilpailua ja karkoitti monita-hansien yleisön kilpailupaikalta. Toisen pujotelluvuoron alkaessa, Kaikin aloin eivät pujotellijat nähneet kymmentäkään metriä eteenä ja kun miesten kilpailu rihdella saavalla vauhdilla oli suoritettu, siirrettiin naisten kilpailu.

P. NIEMI, suusta tekijä, jui eilen 18 km:llä 5:nneksi.

day, Ruotsi, 37.00, Niemi 35.10, Kurikkala 34.30, S. Compagnoli, Italia, 36.00.

Kurikkala oli tavittanut Niemeen 7-8 km:n väliä olevassa nousussa ja jätti hänet armoitomaadi, Kurikkala oli kovalla me-notuudella ja jatkoi ainas vauhtia loppuun saakka. Toiset vilhajat olettiin 12 km:n kohdalla, mutta niitä ei ehtinyt kuulla kuin muutamia, sillä niin pian kuin ensimmäinen mie Olkinuora saapui maaliin, loppui väliaikojen

[Käkisalmen Sanomat 16.2.1939](#)

Kisoja kuunneltiin radiosta, [katso radio-ohjelmat](#)

12.3. "Kaunis sää, hiihtelimme ajan kuluksi. Pentti kävi Terijoella elokuvissa."

2.4. "Käytiin Unton kanssa hiukan suunnistamassa. Käytiin m.m. Laguksen mailla. Pentti kävi T. Toivon kanssa Joutselässä ampum.kilp. Katsomassa: Maire lähti tänään Viipuriin pyrkimään harjoittelijaksi johonkin liikkeeseen [ei päässyt]. Kylmä, tuulee."

8.4. "Käytiin Eeron ja Pentin kanssa luomassa opettajain kellari lunta täyteen. Tuli 30 mk. Isä kävi Kurjosen metsässä."

12.5. "Tänään oli meillä maamittari Arvid Viiala jakamassa P[aavo]. Termosen perintöä. Läpi meni koko juttu jo tänään. Minä kävin kuorimassa ja Pentti iltap. vuolemassa. Eero koko päivän."

1.6. "Varsinainen kesä alkoi. Tänään olimme sellaisia hirmuja, että pantiin tupa hajalle. Purettiin n.s. varaston ja kaupan puoleinen osa rakennusta. Kiurun Mikko tulee sitten rakentamaan tilalle 2 uutta kamaria. Isä kävi myllyssä Sokan hevosella ja toi lautoja iltap. Bergholmilta."

18.6. "Käytiin Siesjärvellä uimassa sakilla. Teuvo ja Seija oli myös, isän kanssa."

21.6. "Pentti kävi aamup. Terijoella noutamassa kirnun, jonka tilasimme Mannoselta, 575:- maksoi (197 € v. 2018). Iltap. käytiin metsässä."

3.7. "Pentti ja isä Lintulan sahalla lautoja sahaamassa omiksi tarpeiksi (vuorauslautoja)."

18.7. "Niityllä on kuusi sarkaa vehnää kasvamassa, 'käänttyä' tulee."

23.7. "Käytiin Terijoella, Pentti, Unto ja minä. Olimme siellä puoli päivää urheilukilpailuja katsomassa... hyviä tuloksia... paras oli T. Sarkaman 1500 m 3.51.9 min, joka on uusi Suomen ennätys. Entinen oli Larvan nimissä 3.52,0 min."

Käkisalmen Sanomat 25.7.1939

**T. Sarkama 1,500 m
3,51,9,**

**Hänninen kiekkoa 47,05,
Kalima korkeutta 195,
Suomela kuulaa 14,94.**

Yleisurheilurintamalla oli sunnuntaina suuri pamaus T. Sarkaman loistava juoksu **Terijoen 1500 m** lllä, jolloin hän alitti Larvan ja Hartikan nimissä olleen Suomen ennätyksen 0,1 sek:illa. Hän tulee siis kolmanneksi matkan ennätyksen omistajaksi, sillä ennätysmääräysten mukaan hyväksytään vain 0,2 sek. parannukset. Paitsi Sarkaman aikaa on **Terijoen** mainittava Hännisen kiekkotulos 47,05 ja af Ursinin korkeushyppy 188. Kalima voitti Äänekoskella kolme lajia tähden erikoislajissaan tuloksen 195. Seiväshypyssä alkaa meillä jo olla tasoa. Lähdesmäki selvisi 400, Kairento 390 ja Ketonen 380. Suomela työnsi kuulaa Kymissä 14,94 ja Mentula Kirvussa 14,73. Tampereella juoksi T. Heliö 400 m. ajassa 51,3 ja U. Suojanen 51,5. V. Lehtonen hyppäsi pituutta 705 ja Arvo Karttu 700. T. Sundstedt korkeutta 184,5. Arvo Karttu kolmiloikkaa 14,56 ja E. Autonen heitti keihästä 68,07. Värttilässä heitti L. Rane keihästä 68,68 ja M. Mikkola 67,49 ja alle 21-vuotias E. Toivonen hyppäsi pituutta 694. Kymi-yhtiön urheilukilpailuissa Kuusankoskella juoksi J. Vallikari 400 m. 51,5 ja Kymissä työnsi O. Suomela kuulaa 14,94.

Vain viisi päivää myöhemmin ennätys kaatui Ruotsi-Suomi maaottelussa. Lue tulokset:

[Käkisalmen Sanomat 29.7.1939](#)

12.8. "Niitimme Eeron kanssa omaa ruista. Unto marjassa. Eero ja livari [Kouhia] maalailemassa [pärekattoa]. Isä naulaili vuorilautoja kiinni seiniin. Erittäin hyviä ilmoja." [Kouhia sai maksuksi avusta 1000 mk (324 € v. 2018)]

29.8. "Päivällä kävin kirkok. Siikalan Tenho, Kiuru Sulon ja Terosen Ilmarin kanssa rippikouluun pyrkimässä. Veti kiinni." (Alkoi 4.9.)

11.9. "Jälleen koulussa käytiin. Osa väkeä marjassa. Puolat 1:25 kilo." (Ensimmäinen maininta sodasta:) "Sodan takia kai hinta näin halpa. Sillä sota on riehunut vanhassa Euroopassa jo oli 2 viikkoa. Saksa ahdistaa Puolaa. [Käkisalmen Sanomat 9.9.1939](#)

20.9. "Käytiin Pentin kanssa illalla Terijoella ostamassa mulle pukua, maksoi vain 315 mk."

1.10. "Mikkeli. Suuri pyhäpäivä minulle. Tänään olimme ensi kertaa ripillä eli kasteen liiton uudistuksella Kivennavan kirkossa."

Sisäkuva Kivennavan kirkosta 1920-30-luvulla. Valokuvaamo Pirtti. Museovirasto. Historian kuvakokoelma.

Kivennavan vuonna 1808 valmistunut luterilainen kirkko vihittiin Pietarin päivänä 29.6.1812. Talvisodan alettua 30.11.1939 suomalaiset joukot polttivat sen vetäytyessään 1.12.1939. 1930-luku. Museovirasto. Historian kuvakokoelma

4.10. "Samat sanat ja touhut. Pentti kaivelee kuoppia, t.s. hyökkäysvaunuesteitä Joutselässä. Yli 200 miestä kaikkiaan töissä. Me perunamaalla."

8.10. "Täällä pelätään sodan syttymistä Suomen ja Neuvostoliiton välillä ja sen vuoksi on muutamia kylämme asukkaita tänään lähtenyt turvallisemmille seuduille."

9.10. "Kolme venäläistä lentokonetta teki tänään rajaloukkauksen Suomen puolelle. Suomesta kutsuttu neuvottelija Moskovaan neville. Tiedä mistä?"

10.10. "Tänään iltap. lähti meiltäkin äiti, Maire, Unto, Teuvo ja Seija sotaa karkuun kun saa vapaan matkan Joroisiin saakka... Taitaa mennä asiat hullusti."

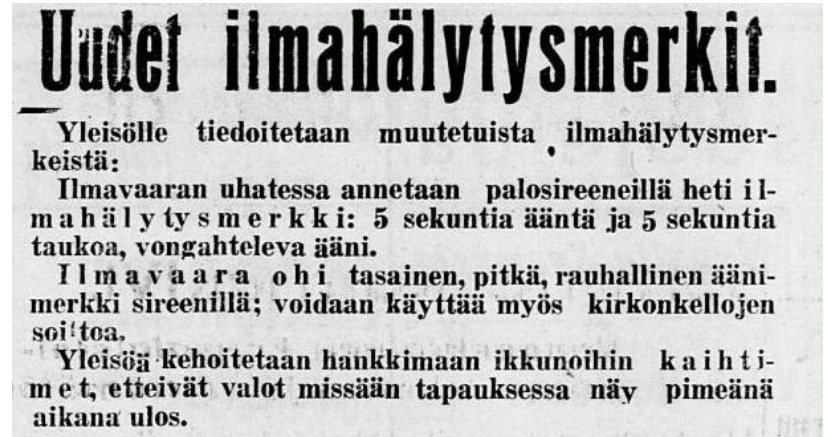
30.10. "Se olikin viimeinen pyhä [20.10.], jonka saimme kotona olla, sillä viime yönä tuli määräys, että tänään iltaan mennessä on kylän oltava tyhjä. Me Pentin kanssa menttiin pyörällä Uupuneeseen, jossa oltiin eräässä autiossa talossa yötä. Isä, Eero ja eno jäivät Polviselälle."

5.11. "Muutettiin 'kortteeria' tänään. Olen nyt Polviselän kylässä Pentin kanssa T. Kukkosella."

8.11. "Lumi lähti, puimassa jatkuvasti, ruista tuli yht. 120 säk. Muutettiin nyt asumaan V. Iloselle tähän lähelle Kukkosia."

18.11. "...lähdimme isän kanssa linja-autolla matkalle Joroisiin. Olimme Viipurissa klo 20.00. Ja jatkettiin junalla matkaa klo 23.30."

19.11. "Juna jyristeli... ja aamulla klo 7.00 olimme Joroisten asemalla. Ei nukuttu koko yössä. Saimme kävellä Lahnalahteen kun ei saatu kyytiä, matkaa 12 km. J. Tunttunen oli meidän mukana."

[Käkisalmen Sanomat 7.10.1939](#)

Viipurin rautatieasema 1935. Lappeenrannan museot. Juha Lankisen kokoelmat.

24.11. "Päivät pitkiä kuin nälkävuodet, kun ei ole töitä kuin ennen... kotona... äiti sairaalassa."

26.11. "Käytiin Sysmällä talvionkia kokeilemassa. Tyhjä jäi käteen."

29.11. "Tänään aamulla me isän kanssa lähdettiin sitten kohti rajaa. Illalla olimme Viipurissa ja mentiin yöksi Antti Savolaiselle. Sodan varjo uhkaa. Venäjä sanonut hyökkäämättömyyssopimuksen rikki – joten tilanne kriittinen."

30.11. "Tänään se sitten alkoi, jota jo kauan olemme odottaneet toivomatta kuitenkin... sota syttynyt... Venäjä hyökännyt maahamme tänään aamulla."

[Käkisalmen Sanomat 1.12.1939](#)

1.12. "Palattiin tänään isän kanssa takaisin Joroisiin kun saimme vapaan matkan."

10.12. "Rauhallista täällä, mutta kyllä pojilla rintamalla on kaikkea muuta kuin rauhallista. Mutta kyllä Suomen pojat torjuvat sankarillisesti hyökkäykset. Kuinka kauan?"

[Käkisalmen Sanomat 12.12.1939](#)

14.12. "Syntymäpäivä tänään, 17 vuotta tuli täyteen, että huisahti. Kävin Joroisten kirkolla korvalääkärissä, kun korvani on ollut kipeänä viime päivinä. Sotatoimet jyllää, mikähän on tulevaisuus..."

[Käkisalmen Sanomat 14.12.1939](#)

17.12. "Sapatti tuli. Kotona olin, tosin väliaikaisessa. Pentti, Eero ja isä joutuivat linnoitutöihin Räisälään."

18.12. "Käytiin hakemassa lainastosta kirjoja luettavaksi. Korvani on vielä kipeänä."

25.12. "Joulupäivä. Ei tunnu joulu joululta vieraila veräjillä." [Käkisalmen Sanomat 28.12.1939](#)

29.12. "Tänään pani tuuman tukkoon ja lähdin enon kanssa Räisälän Tienristiin. Tänään klo 12 lähdettiin Joroisten asemalta. Puolivyö vietettiin Elisenvaarassa, jota... on pommitettu ankarasti"

30.12. "Perillä ollaan kannksella. Jälleen saadaan kaivaa montua minkä keritään t.s. ehditään."

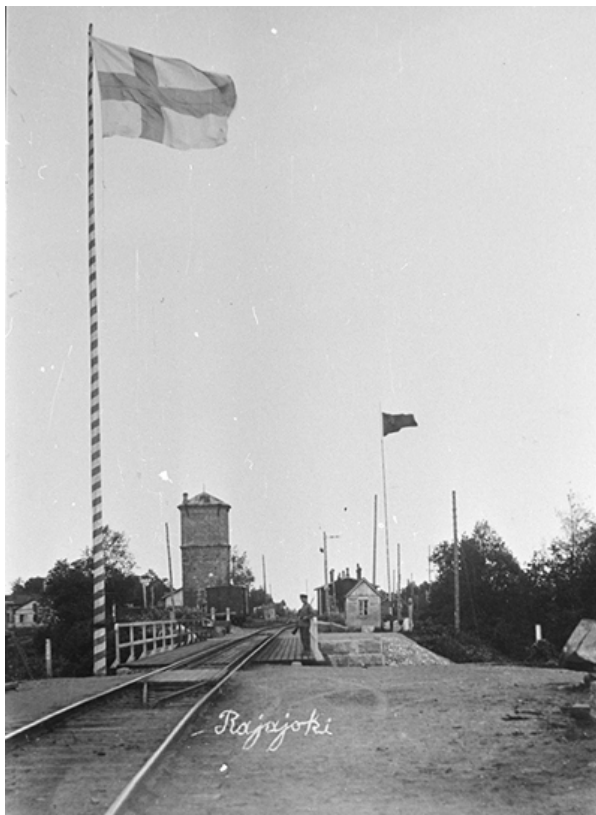
31.12. "Toivokaamme onnea uudelle alkavalle vuodelle."

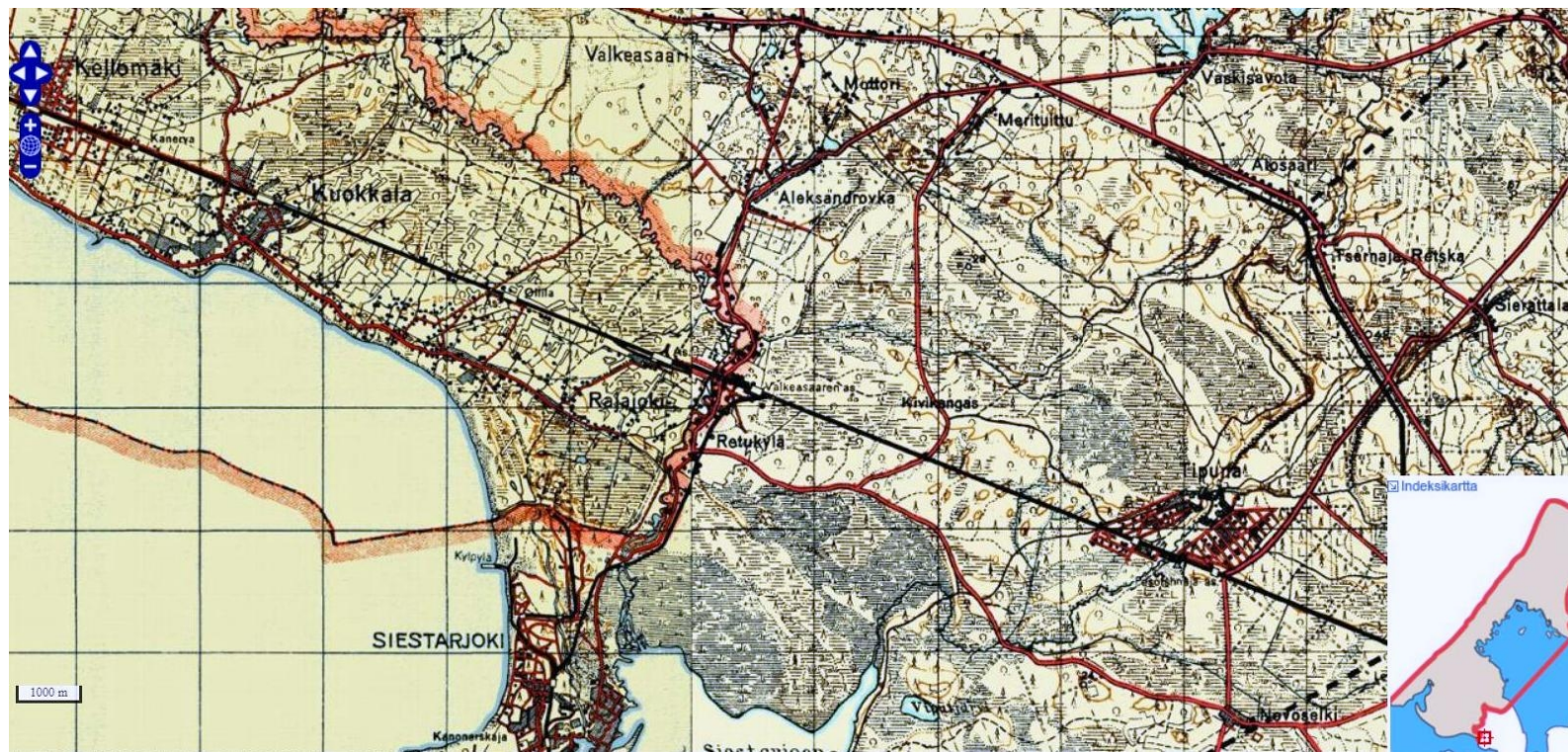

*Kivennavan kirkonkylää Linnamäeltä, 1920-30-luku.
Museovirasto. Historian kuvakokoelma.*

*Suomen ja Neuvostoliiton rajavartiostot Rajajoen sillalla.
1920-luku. Museovirasto. Historian kuvakokoelma*

Lähteitä:

- Seija ja Elja Seppälän valokuva-albumi
- [Kansalliskirjasto. Digitaaliset aineistot](#)
- [Rahanarvolaskuri](#)
- [Finna](#)

Lisää tulossa, P. T. 5.10.2018